

het visserijblad

Vrijdag 14 november 1975 — Nr. 46

GEMEENTE KOKSIJDE
BIBLIOTHEEK VISSERIJMUSEUM
OOSTDUINKERKE

ABONNEMENTEN : BINNENLAND 1 JAAR 1000 FR. — 6 MAANDEN 500 FR. — 3 MAANDEN 250 FR. — BUITENLAND 1100 FR. — HOLLAND 70 GULDEN — REDAKTIE, BEHEER, PUBLICITEIT EN DRUKKERIJ : H. BAELS-KAAI 30 OOSTENDE — TEL 70.77.13/70.77.14 — P.C.R. 41.89.87 — H.R.O. 25202 — DIREKTEUR P. VANDENBERGHE

HOELANG NOG EEN STAATSOORLOGSVERZEKERING NUTTELOOS GELD DOEN VERSPILLEN ?

TERWIJL DE VISSERIJ IN NOOD IS, LIGGEN MILJOENEN NUTTELOOS OP DE BANK GEDEPONEERD OM ELK JAAR MEER DAN DRIE MILJOEN AAN AMBTENAREN TE BETALEN

Op 22.8.1975 verscheen in „Het Visserijblad” een parlementaire vraag van senator Ramaeckers, destijds minister van verkeerswezen waarin hij de huidige minister van Verkeerswezen de heer Chabert, enkele welbepaalde vragen stelde inzake het al of niet noodzakelijk voortbestaan van de Verzekering tegen Oorlogsrisico voor de visserij en koopvaardij : VOZOR die in alle andere Europese landen van de EEG (Denemarken uitgezonderd) reeds afgeschaft is, terwijl de koopvaardij en visserij afzonderlijke statuten hadden.

Deze parlementaire vraag hield waarschijnlijk verband met het onvoldoende en zeer vaag antwoord door diezelfde minister op 21 april 1973 reeds gegeven aan volksvertegenwoordiger Dr. Claeys (zie bulletin Vragen en Antwoorden dd 16.10.73 op zijn vraag nr. 116 en dat spijtig genoeg geen verder gevolg kende omdat o.m. de voorzitter van de rederscentrale zelfs de beslissing van zijn beheerraad VOZOR te zien afschaffen negeerde).

In het Visserijblad van 23.5.75 hadden we er reeds op gewezen dat, bij K.B. van 19.9.74 de premie voor oorlogsrisico als gevolg van ons optreden weliswaar verminderd werd, maar dat dit de door de visserij gevraagde oplossing niet bracht n.l.: de afschaffing van deze nutteloze verzekering en het aanwenden van de miljoenen reserves voor maritieme doeleinden, zo als de statuten het voorzien.

In 1973 hadden de drie vertegenwoordigers van de R.C. in de schoot van VOZOR nochtans van de toenmalige beheerraad opdracht gehad, de afschaffing voor te staan.

Meer nog : aan de bestaande verzekeringsmaatschappijen voor gewoon risico werd toen (in opdracht van de minister van verkeer) gevraagd tegen welke voorwaarden zij de vaartuigen ook tegen oorlogsrisico konden dekken. Sommige private verzekeringen antwoordden dat ze dit konden voor 5 à 10 ct. per honderd.

H.i.N., de coöperatieve verzekeringsmaatschappij voor Vissersvaartuigen waar 65% van de reders bij verzekerd zijn, antwoordde dat dit geen verhoging van de premie zou medebrengen. Alleen de Onderlinge Zeeverzekering waarvan de voorzitter van de R.C. ook voorzitter is en zijn schoonzoon afgev. beheerder antwoordde in negatieve zin, omdat de belangen van die Heren anders schijnen te zijn dan deze van de vissers-reders.

Het advies van de Beheerraad aan de minister, waar de koopvaardij en een baggermolenmaatschappij 90% van de leden vertegenwoordigen en baas zijn, was natuurlijk dat VOZOR moest blijven voortbestaan, temeer dat sommige ambtenaren van het zeezeven die er in zetelen, niet graag dat „postje” kwijt spelen.

De belangen van de visserij moesten dus opgeofferd worden aan die van de koopvaardijreders, een baggermolenmaatschappij en enkele ambtenaren van het Zeewezen. Waar de voorganger van minister Chabert oordeelde dat VOZOR geen reden van bestaan meer had en de ontbinding slechts tengevolge VAN DE VAL VAN DE REGERING GEEN WERKELIJKHEID WERD, vond men als verdragingsmanoeuvre de finesse uit de Raad van Beheer van die instelling op 6 april 1973 een memorandum te doen uitgeven om op omstandige wijze een overzicht van de werking van bedoeld organisme, sedert haar ontstaan in 1939, te belichten.

Toen we als lid van VOZOR op 16 april 1975 inzage vroegen van dit memorandum, kregen we op 2 juni een schriftelijk antwoord dat bewust document niet bestemd was om verspreid te worden ONDER DE AANGESLOTEN leden doch enkel diende om een vermindering van de jaar-

(vervolg blz. 3)

ONVERANTWOORDELIJKE SENSATIEJAGERIJ VAN EEN JOURNALIST

In grote opmaak verscheen vrijdag 7 november in een dagblad een sensatie-artikel onder de hoofding «Vijfduizend kilogram kwaliteitsvis in dok gegoid». In «Aktueel» na de nieuwsberichten van 13 uur, kwam er zelfs een vraaggesprek met minister Lavens aan te pas. Waar men nu in velle streken in België aan de hand van dit artikel van de kwakkeloppergaa-schieter F. V. meent dat er een soort halve revolutie heerst ter vismijn van Oostende, vraagt men zich terzelfdertijd in de vismijn af, wat er aan de hand is ! ! Diegenen die bij bewuste haringverkoop ter plaatse waren en ook enkele benen bijvangst hebben zien staan bestaande uit kleine onverkoopbare makreel en poers die door de handel nooit gewild werden omdat deze er geen weg mede wist, zijn nog het meest verbaasd.

We hebben ons licht opgestoken bij de reders van de O.127-O.303 en het gaat hier zeker niet om 5.000 kg maar om maximum 600 kg. Anderen gewagen van enkele benen.

Het is daarbij niet de eerste maal, noch dit jaar, noch vorige jaren dat de bijvangst aan «poers», kleine makreel en kleine knorhaantjes niet verkocht geraken en teslotte naar de vismeelfabriek worden verwezen. De handel beweert dat ze geen afzet hebben voor «poers» en voor kleine makreel en dit is juist, terwijl de kleine knorhaantjes de moeite niet waard zijn om te villen omdat dan praktisch niets meer overschiet, of minstens er geen commerciële vis van te maken valt.

Het is wel juist dat het hier ging om verse vis, maar om van «poers» en navenante, nu precies kwaliteitsvis te gaan maken en van het feit, dat de reders deze vis niet wensten aan land te brengen om reden dat ze er toch niets voor kregen en deze niet-kommerciële vis liever over boord wensten te werpen, is het een onbezonnen en beschamende daad hiervan een wereldschokkende gebeurtenis en algemene protestactie te gaan maken. Daarvoor moet men werkelijk F.V. zijn. En zeggen dat deze tristes-tige sire voongelicht wordt door de secretaris van de Rederscentrale van wie hij een boezemvriend is.

Beter voorlichting van het publiek kan men niet hebben ! Intussen wordt de handel weer afgeschilderd als de woekeraar omdat er misschien wel uitzonderingen zijn die te veel marge wensen te nemen, hetgeen we eveneens ten strengste afkeuren. Nu is het echter zo, dat het altijd het buitensporige is dat

opvalt en dik in de verf gezet wordt. Er zijn echter in iedere stad of streek ook volkswinkels of grootwarenhuizen en de verbruiker kan best de te dure handelaar afstraffen met elders te gaan kopen. Een verstandige verbruiker zoekt zelf zijn profijt en dat doet men teslotte toch ook bij andere aankopen. Wat de handel echter dwars zit, is de gewilde en bewuste sensatiejagerij van Vandebussche die hierbij in feite het vertrouwen van een goed dagblad misbruikt.

Dat men eens zijn licht ter plaatse komt opsteken, dan zullen velen zeggen, dat men ten eerste verbaasd is over de opmaak van het bewust artikel en dat men intussen geleerd heeft, de velle grote koppen in de gazetten kritischer te gaan bekijken. Sommige reders kappen zelfs de niet-kommerciële vis onmiddellijk bij de vangst in zee over boord. Niet ligt misschien de stof voor een nieuw artikel voor F. V. ? Dat «Aktueel» zich aan de opmaak van dit artikel eveneens heeft laten vangen pleit zeker niet in zijn voordeel. Er zijn andere zaken die de reders meer pijn doen dan de onverkoopbaarheid van sommige niet-gewenste vissoorten.

Dat F. V. zich eens degelijker inzet voor toelagen voor mazoutverbruik en de onverantwoordelijk gestegen sociale lasten in de visserij. Dit geven we eveneens ter overweging aan «Aktueel». Het feit dat de handel zelfs aan 1 fr het kilogram de kwaliteitsvis van F. V. niet wenste te kopen, is toch het duidelijkste bewijs dat de handel met deze vis geen uitkomst zag ! Men had er anders een zoete winst kunnen mee maken ! Anderzijds vraagt de handel zich af waarop F. V. wacht om zelf handel te drijven ? Hij moet toch wel overtuigd zijn, dat er hem een vette toekomst wacht, of gelooft hij soms zelf niet wat hij schrijft ?

Aan de hand van de antwoorden die minister Lavens aan de reporters van «Aktueel» gaf, konden we eveneens duidelijk opmaken dat hij slecht of onvolledig ingelicht was over de ware toedracht van de zogezegde 5.000 kg kwaliteitsvis, die in het water gekapt werd. Ook de minister werd door het aanhalen van het artikel uit het dagblad misleid. Maar zijn diensten ter plaatse zouden zich daardoor niet hebben mogen laten misleiden. Minister Lavens trok zich echter bewonderenswaardig uit de slag door met zijn antwoorden enkele aanverwante moeilijkheden en proble-

(vervolg blz. 2)

(Vervolg van blz. 1)

men in het licht te stellen met op het bijzonder karakter en aspect van de visserij te wijzen.

Wij zelf besluiten met er op te wijzen, dat het voor het ogenblik een moeilijke periode is voor de redier en visser, maar dat de problemen zeker niet liggen bij het niet-willen door de handel van niet-kommerciële vis. Specifiek voor onze redereien is een ongebreidelde invoer van vreemde vis, die sterk gestegen prijs voor de brandstof, de niet verrechtvaardigde verhoging van de Sociale Lasten, de invoer van vangstkota, de uitbreiding van territoriale grenzen, sommige eenzijdige aanvoer, de algemene economische malaise en de daarmee gepaard gaande neiging van de groothandel om hiervan te willen profiteren, de werkelijke oorzaken van de moeilijkheden in de visserij.

GEVOLGEN VAN VERKEERDE VOORLICHTING

Een verkeerde en valse voorlichting in de visserij, is niet alleen schadelijk voor de reders en vissers zelf, maar ook het eigen ministerie trekt er onjuiste besluiten uit waarmee zeker niemand kan gediend zijn. Er zijn inderdaad andere problemen die een dringende oplossing verwachten zonder dat men dit streven moet verzwakken door valse probleemstellingen. Nu komt daar nog bij dat in het buitenland barnumruuchtbaarheid gegeven wordt aan de valse voorlichting door F. V. over het over boord werpen van 5.000 kg KWALLTETSVIS (?) (600 kg onverkooptbare kleinoed !). We lazen ondermeer in de «Nord-Eclair» van 9, 10 en 11 november dat 2 Oostendse en Nieuwpoortse vissers 5.000 kg haring, makreel en andere zeer goede vissoorten over boord gekipt hebben omdat ze slechts 1 fr het kg aangeboden krijgen. Verder wordt er slechts 10 fr het kg voor de haring gegeven en de handel heeft nog alleen interesse voor de tong en de tarbot en niet meer voor

de andere vissoorten. Dit is ongeveer de letterlijke overname van de bewuste kwakkels van F. V. in het dagblad «Het Volk». Ondertussen is de verkoopprijs van de haring in de winkels reeds van 70 fr tot 80 fr gestegen in dit dagblad en wordt van de heer Lavens, minister van landbouw, verwacht dat hij de nodige maatregelen treft. We zien dus dat er bij deze 5.000 kg (?) ook al haring is bijgekomen en dat er niet meer gesproken wordt van kleine niet-kommerciële makreel en van «poers» en ondermaatse rode soldaatjes maar van andere goede vissoorten. Kwestie natuurlijk om echt sensatie te verwekken. Moeten we er nog op wijzen dat er geen 1 fr per kg aangeboden werd, maar dat de vis door vismeelfabrieken opgevangen werd, waar de prijs 60 fr de ben is. Voorstellen dat de reders 1 fr het kg aangeboden kregen zou beduiden, dat de handel deze vis afnam, maar de handel kon deze vis niet afnemen omdat ze onverkooptbaar is. Dat de handel verder alleen geïnteresseerd zou zijn in tong en tarbot is de zoveelste leugen van F. V. die hierbij niet aan zijn proefstuk is en meer kwaad dan goed doet aan de visserij door zijn kwakkels. We spraken ook met bewuste reders die de eersten zijn om niet akkoord te gaan met de manier van voorlichting door F. V. en er ook op wijzen dat er andere katten te geselen zijn in de visserij en men best zijn energie zou wijden aan het oplossen van de ware problemen. En zeggen dat die sensatiejournalist door de secretaris van de Rederscentrale regelmatig voorgelicht wordt en artikels gedictieerd krijgt.

Ook de goede trouw van deze vissers is beschaamd geworden. Als de reders de overige bijvangst over boord gekipt hebben, is het omdat de prijs die de vismeelfabrieken aanbieden niet voldoende is om hun benen en vismijnrechten te betalen alsmede het werk van lossen.

Die vis mag ten andere niet verkocht worden en dat weet de secretaris van de Rederscentrale maar al te wel. B

BELANGRIJKHEID VAN DE NEDERLANDSE MOSSELEXPORT

In de laatste 5 jaren werden door Nederland gemiddeld iets boven de één miljoen metrieke Ton mosselen per jaar uitgevoerd met een totale waarde van bijna 300 miljoen B. Fr. per jaar. De voornaamste opnemers zijn België en Frankrijk, die samen reeds meer dan de helft hiervan afnemen. Vroeger kwamen de meeste mosselen van de kweekplaatsen in Zeeland om dan op de verwaterplaatsen van Yerseke in de Oosterschelde gestort te worden. Thans zijn het de kweekplaatsen in de Waddenzee die instaan voor 70 % van de geleverde mosselen. De overige 30 % komt uit Zeeland. De achteruitgang van Zeeland is een gevolg van het sluiten van verscheidene zeearmen van de Oosterschelde in het bestek van de Deltawerken. Wanneer de mosselen met sleepkorren op de kweekplaatsen gevist worden, moeten ze naar een verwaterplaats met min of meer harde bodem overgebracht worden. Inderdaad door het vissen

van de mosselen op de kweekplaatsen, wordt de zandbodem volledig omwoeld en wordt de mossel beoedeld door zand en slijk. De eerste vereiste voor een mossel is natuurlijk zandvrij te zijn. Vandaar de belangrijkheid om over een goede verwaterplaats te beschikken die men speciaal in de Oosterschelde voor Yerseke vindt, waar de bodem tamelijk vast is zodat bij een opnieuw vissen van de mossel men niet in hetzelfde euvel valt. Het zijn de handelaren die over een verwaterplaats moeten beschikken.

Als zij op staal kopen aan de kweker, stort deze laatste de gekochte partijen op de verwaterplaats die dus eveneens dient als opslagplaats voor de handelaar die naderhand de mosselen opvist naargelang zijn bestellingen. Een goede verwaterplaats is dus een dubbele noodzaak en dit legt dan ook uit, waarom er in de mosselkringen zoveel oppositie uitging tegen de volledige afsluiting van de Oosterschelde.

INVLOED VAN HET WASSEN OP DE HOUBBAARHEID VAN KABELJAUW

(VERVOLG VAN VORIGE WEEK)

RESULTATEN EN DISKUSSIE

PROEFNEMINGEN MET DE TROMMELWASMACHINE

Het totaal aantal bacteriën van de huid werd door het wassen respectievelijk met 97,3 t.h. (1 min) en 98,4 t.h. (2 min) verminderd. Het kiemgetal steeg dan opnieuw om na 10 dagen dit van ongewassen vis te evenaren. Het aantal bacteriën in het visvlees bleef gedurende gans de bewaarperiode lager in de gewassen kabeljauw. Deze verlaging van kiemgetal bleek echter niet voldoende om het bederf van gewassen vis voldoende te remmen.

Uit de evolutie van TVB, TMA, TVZ, hypoxanthine en de organoleptische scores bleek dat er de eerste zeven dagen praktisch geen verschil in bederf tussen gewassen en ongewassen kabeljauw te noteren viel. Vanaf dit tijdstip werd wel een verschil in het voordeel van de gewassen vis vastgesteld. De ongewassen vis had de grens van bederf na 10 dagen (+ 1 d) bereikt, terwijl dit voor de gewassen vis 1 à 2 dagen later plaats greep. Tussen 1 en 2 min wasduur kwam praktisch geen verschil voor. Op te merken valt dat deze resultaten in dezelfde lijn liggen als deze door Obdam op schof bekomen.

Men kan betwijfelen of een verlenging van houdbaarheid van 1 à 2 dagen voor de praktijk belangrijk is. Deze relatief geringe verlenging doet zich immers voor buiten de kommerciële houdbaarheidsperiode die meestal de 7 dagen niet overtreft. Daarenboven geldt het hier het verder houdbaar maken van vis van lage kwaliteit die reeds dicht bij de grens van bederf ligt.

PROEFNEMINGEN MET DE SPOELINRICHTING EN HET SPROEISYSTEEM

Een gemiddelde bacteriële reductie van 97,8 en 97,0 t.h. respectievelijk voor de spel- en sproei-inrichtingen werd genoteerd. Zoals voor de proeven met de trommelwasmachine bleef het kiemgetal van ongewassen vis hoger dan van gewassen vis. De organoleptische keuring bevestigd door de chemische testen, daarentegen toonde aan dat er praktisch geen verschil in houdbaarheid was tussen de ongewassen vis en deze gewassen door één van de twee gebruikte wassystemen.

BESLUITEN

Deze proeven hebben aangetoond dat het weinig nut heeft kabeljauw die nog enkele dagen moet worden bewaard vooraleer bewerkt en/of gekommercialiseerd te worden, te wassen.

Daar de temperatuur de voornaamste faktor is die de bederfsnelheid bepaalt, heeft men er belang bij de vis na de veiling zo spoedig mogelijk af te ijzen en in koelkamer bij 0° C te plaatsen voor verdere bewaring.

Het wassen van de vis is anderzijds een noodzakelijkheid vóór het panklaar maken van het produkt (ontkopen, verwijderen van vinnen en staart en portioneren). In de eerste plaats wordt hierdoor het kiemgetal verlaagd, hetgeen op het gebied van de volksgezondheid van belang kan zijn daar eventueel aanwezige schadelijke kiemen eveneens sterk in aantal worden gereduceerd. Verder wordt de presentatie van het produkt verbeterd en wordt tenslotte de bezoedeling van oppervlakten waarmede de vis in aanraking komt, sterk verminderd.

Ten aanzien van de keuze van het wassysteem dient de voorkeur gegeven te worden, hetzij aan een trommelwasmachine, hetzij aan een spoelsysteem. Alhoewel het spoel-effekt in het geval van de trommelmachine groter is geeft een spoelsysteem eveneens zeer bevredigende resultaten. Een sproeiinrichting is minder aan te raden daar de buikholte van de vissen weinig wordt gewassen.

(Uit Landbouwtijdschrift nr. 4 jul. - aug. 1975)

**REDERS,
LEEST UW
VAKBLAD**